

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 ft.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hónapra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.
Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Szombat, március 19.

Városi ügyek.

Kolozsvár, március 19.

Kolozsvár város törvényhatósági bizottságának legközelebbi közgyűlésén két oly fontos tárgy kerül tárgyalás alá, melyekkel éppen fontosságuk miatt s mert városunk jövőjére erkölcsi és anyagi szempontból is nagy kihatással lehetnek, már most foglalkozni szükségesnek látjuk.

Foglalkozunk e kérdésekkel egyrészt azért, mert óhajtanók, hogy e kérdések a törvényhatósági bizottság minden egyes tagjának figyelmét előzőleg már felélesszék, érdeklődésüket felkeltse. De foglalkozunk azért is, mert csak így tartjuk lehetőnek azt, hogy a kommunitásnak hozandó határozatai tényleg és valóban a kommunitás többségének komolyan megfontolt elhatározását fogják kifejezni s csupán csak a köz és a város érdekét szolgálják.

Az első, ezen általunk fontosnak ismert kérdés az a megkeresés, melyet a magyar építőművészek szövetsége a kommunitáshoz intézett, E megkeresésnek tárgyát az a már közismert famosus kormányhatározat ellen való intézkedés képezi, hogy Magyarország legrégibb „Magyar nemzeti színháza” a kolozsvári színház helyébe az új nemzeti színház tervezését s az építés vezetését gr. Tisza István a magyar építészek teljes negligálásával a bécsi Fellner és Helmer cégre bízta. Azt kéri a magyar építőművészek Kolozsvár városától: ne engedje szó nélkül megtörténni azt, hogy Kolozsvár városának a magyaroknak bár megkérdése nélkül, német ember, német izlés szerint építsen „magyar nemzeti” színházat.

A magyar művészet becsületét látják megtámadva Tisza István ezen elhatározásával, ki a nélkül, hogy eziránt meggyőződést, vagy bár tájékozást is szerzett volna, már előre kimondotta az ítéletet, hogy magyar építész színházat építeni nem tud.

Azt kéri tehát, hogy írjon fel Kolozsvár kommunitása a belügyminiszterhez s pártolja az általuk benyújtott azon memorandumot, hogy a kolozsvári nemzeti színház építésére hirdessen ki egy pályázatot, a melyen a magyar építészek is résztvehessenek s legalább alkalmuk le-

gyen bemutatni azt, hogy ők is tudnak valamit.

És bár mily szomorú, de építészainknak igazuk van. A magyar művészet becsületét kell megvédelmezze tehát Kolozsvár város kommunitása azért, hogy a magyar építőművészek kérelme mellett állást foglal. Legalább ez által igazolja Kolozsvár városa a róla elterjedt régi hazafias s a magyar művészetet pártoló jó hírét, melyre másképp ma érdemet úgy sem igen

tani, hanem éppen ellenkezőleg kevesbbíteni kellene. Mivel ezzel a politikával Tisza egész felfogása ellenkezik, a szülő nagyon természetesen, hogy nem bízhatik benne. (Taps a baloldalon.)

Tisza István gróf kijelenti, hogy neki semmi kifogása az ellen, ha az iránta való bizalom kérdését politikai multjának szempontjából bírálják, a multban tett nyilatkozatával szolidaritásban van ma is. Nincs ideje arra, hogy kutassa Apponyi beszédeit, de hiszen Apponyi fiatal korában egy oly befolyásos pártnak volt a befolyásos tagja, amely párt a honvédséget vissza akarta fejleszteni. 1896-ban Apponyi kijelentette, hogy az 6 katonai programja az akkori reformokkaj teljesen ki volt elégítve, ma pedig a most kivívott reormokat is csekélyeknek tartja. Apponyi tehát sokkal következetlenebb, mint a szülő.

A kormány az az eljárása, hogy felhatalmazást kérhet a kereskedelmi szerződésektől, nincs ellentétben az 1899. évi XXX. törvénnyel, melyet a szülő is üdvözöl és helyesnek tart; de nemcsak a törvény szavához, hanem a törvény intencióhoz is ragaszkodik. Az új tárgyalások, a még le nem tárgyalt tarifa alapján indulnak meg. A 14. §. kérdésével még nem foglal állást se pro. se kontra. (Zaj a baloldalon.) Erős pozíciót biztosít az országnak azzal, hogy most még nem foglalt állást. Nekünk a saját érdekeink védelmére a magyar törvényhozással szemben nincs szűk-ségünk semmi garanciára. A kiegyezésről ma is ez a vélemény, hogy a világtörténelemi ellentéteket kiegyenlítő kompromisszum volt; az olyan alap, amelyet veszedelem nélkül megengedni nem lehet. Azok a családok, a melyek 67 után bekövetkeztek, csak másodrendűek. 67-ben örömmámorban volt az egész ország és tulságosan sokat remélt. De ha azt látjuk, hogy ellenségeink és az osztrákok csak lesik az alkalmat, hogy ellenünk forduljanak, akkor az egy ok a 67-iki kiegyezéshez. (Taps a jobboldalon.)

Az elnök felfüggeszti az ülést.

Holló Lajos mond záróbeszédet a zást fejtette, hogy az 1904. év első hónapjára szülő indemnitással nem lehet visszamenőleg az 1903. évre is megadni a kormányt a költségvetési felhatalmazást. Tisza felfogásával szemben azt állítja, hogy az 1899. évi XXX. tc., mely a vámszövetség ügyéből kirekeszti az osztrák 14-ik szakaszt, a magyar állandó vámterület garanciája. Tiszának tehát nincs joga ahoz, hogy a 14. §. alapján is megköthesse Ausztriával a vámszövetséget.

Elnök elrendeli a szavazást.

A ház elveti a beadott határozati javaslatokat és általánosságban megszavazza a törvényjavaslatot.

Következik a részletes tárgyalás.

Lukács László miniszter módosítást ad be, a mely szerint a jelen törvény hatálya nem 4, hanem 6 hónapra

— (Ülés a villamos világítás tárgyában.) A villamos világítás berendezése névze a Ganz-gyárral kötendő szerződés formulázására kiküldött bizottság tegnap délután Székesvárosban a Géza polgármester elnöke által ülést tartott, melyen a Ganz-gyár képviselői és a Hőér Mór és Szűcs Árpád jelentek meg. A bizottság tagjai az ajánlat pénzügyi részét illető több kérdést intéztek a gyár képviselőihez s az adatokra vonatkozólag több oldalról tájékozást szereztek. Ezután négy albizottságot alakítottak és pedig: 1. elektrotechnikai, 2. építészeti, 3. jogi és 4. pénzügyi. Az albizottságok kebelükből választott elnök vezetésével külön-külön fognak tanácskozni a bizottságok együttes ülése fog minden kérdés felett határozni. Az első együttes ülés április 7-én délután 5 órakor fog megtartatni. Addig az albizottságok is a szükséges munkálatokkal elkészülnek. Kimondták a bizottság, hogy ülései a saját képviselői részére nyilvánosak, hogy a közgyűlés tagjai a hírlapokból az ügy minden fázisával megismerkedhessenek.

— (Az erdélyi ref. egyházkerület értekezlete.) Az erdélyi ref. egyházkerület értekezlete, melyet tudvalevőleg a kálvinista öntudat felébresztésére ezélt 5 évvel alkottak meg itt Kolozsváron, az idén rendes évi közgyűlést a székegyházi lelkes s nagyrésztben kálvinista városában Kézdivásárhelyen tartja meg. A város népe örömmel fogadta a Hirt és megítélte az értekezletet, hogy egy ilyen nagy és tekintélyes szervezet közgyűlést a közgyűlési tárgya meg. A napokban városi képviselőtestületi gyűlés volt, hol dr. Török Andor polgármester tett jelentést és a közgyűlésről is tett egyáltalán propagandát a fogadtatásra és ünneplésre rendezésre névze. A vendégek elszállásolásáról már gondoskodtak, a megjelentek nemcsak a város, de a vidék intelligenciája is valláskülönbség nélkül a legnagyobb örömmel ajánlotta föl segítségét és támogatását. Ugyancsak lesz Kézdivásárhelyen az Emke közgyűlése is.

— (A mai délutáni színházi előadás.) A jótékony művelődési és színházi előadások és hangversenyek egybekötött műkedvelői előadása iránt osztatlan érdeklődés mutatkozik a nagyközönség körében. Az előadásokat, melyekben Kolozsvár városának ifjú hőgységei vesznek részt, a Papp Gábor festőművész rendezzi, a mi mindenesetre garancia arra névze, hogy igaz művészi gyönyörűségben lesz részünk. Az előadásra álló- és karzati helyekre, nemkülönben 3 és 4 koronás zártzseki ülés kre és páholyokra is válthatók meg jegyek.

— (Az idők jele.) A 48-i márciusi időktől ugyiltszik nemcsak 56 év távoli időről, hanem a mai törpe utódok silány gondolkodása, haszonleső magatartása és hyperlojális görnyedezése is. A mai honvédektről szól az ének, kik nevét örökölték a dicső 48-iki fősíneknek, de a mai rendszer ugyiltszik beléjük csopogtatta alaposan a s

A Nagyszebeni Földhitelintézet

törlesztési jelzőkölcsönök ad:

2000 koronától kezdő összegekben, mely kölcsönök készpénzben fizetendők ki és 4, 4½, 4¾ és 5% kamattal és 1/3% kezelési díj mellett a törlesztéssel együtt félévi részletekben visszaizendők a következő feltételek alatt, még pedig minden 1000 korona tőke után fizetendő:

A) 1. 10 évi törlesztésre félévenként K. 65.04 f.
2. 20 évi „ „ K. 41.75 f.
3. 30 évi „ „ K. 34.79 f.
Legkisebb kölcsön 2000 korona, kivételesen 1000 koronától fogva is.

B) 2860 36-
1. 15 évi törlesztésre félévenként K. 48.52 f.
2. 25 évi „ „ K. 36.37 f.
3. 35 évi „ „ K. 32.05 f.
Legkisebb kölcsön 5000 korona.

C) 1. 30 évi törlesztésre félévenként K. 52.92 f.
2. 40 1/2 évi „ „ K. 29.69 f.
3. 50 évi „ „ K. 28.22 f.
Legkisebb kölcsön 10.000 korona.

D) 1. 50 évi törlesztésre félévenként K. 26.11 f.
Legkisebb kölcsön 30.000 korona.

Az ötven évi kölcsönök csak földbirtokokra adtak, a többiek nagyobb vidéki városokban házakra is megköltözött helyszíni szemle után.

Kölcsön folyamodványok az alulírtakhoz benyújtandók, ki minden bővebb felvilágosítást és készséggel ad.

Érdélyi erdő-faanyag- és bánya-ügynökség.
Gombos Benő Kolozsvár. Malom-utca 16. sz.

HOGY EGÉSZSÉGÜNKTŐL ÖVÜNK, IGYUNK

RÉPÁTI
BÁTHORI-FORRAS
ÉGVÉNYES
GYÓGY-SÁVANYÚVIZET
M. kir. Belsőminiszeri rendelet
1891/VI. 150. szám.

Élső kézből; a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban.

Első magyar hangszergyár
villamos erőre berendezve

STOWASSER J.

2719 18-19

cs. és kir. udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított Törögató egyedüli felfaltatója

Budapest, II., Lánchíd-u. 5

Ajánlja a saját gyárban készült összes rez-, fa-, fuvó- és vonós-hangszereket. Hegezők